

ЛИСИЧАНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 8
СЄВЕРОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

01.09. 2025 року

№ 63

Про затвердження Положення про запобігання насильству та унеможливлення жорстокому поводженню з дітьми та плану заходів ліцею, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми

Відповідно до Закону України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 №658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті», від 01.06.2020 №585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 №775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження», від 04.06.2025 №658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми», наказів Міністерства освіти та науки України від 02.10.2018 №1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами», від 28.12.2019 №1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», із метою формування безпечної, ненасильницької та відповідальної поведінки здобувачів освіти, підвищення обізнаності педагогічних працівників, батьків або законних представників дітей щодо захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження

НАКАЗУЮ:

1. Призначити уповноваженою особою за здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насильства та жорстокого поводження з дітьми та отримання заяв, повідомлень від постраждалої особи або інших осіб заступника директора з виховної роботи Науменко В.В.
2. Затвердити Положення про запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми в закладі освіти. (Додаток 1)
3. Затвердити форму первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини. (Додаток 2)

4. Затвердити форму реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) або ведення обліку внутрішніх інцидентів (повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною) в інший спосіб за рішенням суб'єкта роботи з дітьми та молоддю. (Додаток 3)

5. Затвердити форму анкети анонімного опитування для дітей. (Додаток 4).

6. Затвердити План заходів Лисичанського ліцею № 8, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (Додаток 5).

7. Заступнику директора з виховної роботи **Науменко В.В.:**

7.1. Скласти план заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми на 2025-2026 н. р. та подати на затвердження директору ліцею.

До 10.09.2025

7.2. Ознайомити працівників ліцею з Положенням про запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми та інформацією про захист дітей від усіх форм насильства.

До 02.09..2025 року

7.3. Провести інформаційно-роз'яснювальну роботу з педагогічними працівниками щодо реалізації норм Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06.10.2024 №3792-IX та постанови Кабінету Міністрів України від 04.06.2025 № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми».

До 02.09..2025 року

7.4. У разі виявлення фактів насильства та жорстокого поводження з дітьми за допомогою телефонного зв'язку або електронної пошти інформувати Управління освіти, уповноважений підрозділ органу Національної поліції та службу у справах дітей (у разі коли постраждалою особою та/або кривдником є дитина), забезпечити надання медичної допомоги (у разі потреби) та зафіксувати необхідну інформацію в журналі реєстрації фактів виявлення про насильство та жорстоке поводження з дітьми за відповідною формою.

Постійно

7.5. Забезпечити проведення інформаційно-просвітницьких заходів, виховних програм, семінарів, тренінгів із питань запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженні з дітьми та за участі дітей.

Постійно

7.6. Відпрацювати алгоритм дій працівників ліцею в разі виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на насильство, складні життєві обставини, жорстоке поводження з дитиною або ризики щодо їх виникнення стосовно дитини, із метою інформування адміністрації ліцею та планування подальших дій щодо заходів для надання медичної, психологічної або іншої допомоги.

До 02.09..2025 року

7.7. Тримати під контролем оновлення інформації на офіційному сайті ліцею контактної інформації про уповноважених осіб із числа працівників ліцею для здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насильства та жорстокого поводження з дітьми та/або отримання заяв/повідомлень від постраждалої особи/інших осіб,

службу підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку насильства та жорстокого поводження, телефонів гарячих ліній.

Постійно

8. Працівникам ліцею:

8.1. У разі виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на домашнє насильство, складні життєві обставини, жорстоке поводження з дитиною або ризики щодо їх виникнення стосовно дитини, необхідно проінформувати адміністрацію ліцею з метою планування подальших дій щодо заходів для надання медичної, психологічної або іншої допомоги.

Постійно

8.2. Протидіяти фактам насильства та жорстокого поводження з дітьми, створювати позитивний соціально-психологічний клімат у колективі, а в разі виявлення факту насильства та жорстокого поводження надати постраждалим інформацію про допомогу людям, що постраждали від насильства (де отримати медичну та юридичну допомогу, психологічну підтримку, які послуги надає держава тощо).

Постійно

9. Класним керівникам 2-11 класів:

9.1. Проводити роз'яснювальну роботу щодо запобігання та попередження насильства та жорстокого поводження з дітьми з батьківською громадськістю.

Постійно

9.2. Проводити зі здобувачами освіти інформаційно-просвітницькі заходи з питань запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей.

Постійно

10. Практичному психологу **Литвинець О.Г.**:

10.1. Сприяти попередженню конфліктних ситуацій, що виникають під час освітнього процесу.

Постійно

10.2. Здійснити розробку та проведення профілактичних, інформаційно-освітніх заходів із метою захисту прав і свобод, формування у здобувачів освіти ціннісних життєвих навичок та моделей поведінки.

Постійно

10.3. Поновлювати на сторінці психолога в соцмережі та офіційному сайті закладу освіти контактну інформацію про службу підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку насильства та жорстокого поводження.

Постійно

10.4. Організувати роботу з постраждалими дітьми (у разі виявлення таких в межах своєї компетентності).

За потреби

11. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Галина НИКИФОРЕНКО

**Положення
щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого
поводження з дітьми**

1. Загальні положення

1.1. Це Положення регламентує організацію роботи щодо запобіганню та протидії насильству і жорстокому поведінню з дітьми у Лисичанському ліцеї № 8 Северодонецького району Луганської області і розроблене у відповідності до: Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Закону України «Про охорону дитинства», постанови КМУ від 01.06.2020 № 585 постанови Кабінету Міністрів України № 658 від 04.06.2025 року про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поведіння з дітьми.

1.2. Основною метою щодо запобігання та протидії насильству і жорстокому поведінню з дітьми є:

- створення у закладі ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поведіння з дітьми;
- створення середовища, вільного від насильства і жорстокого поведіння з дітьми;
- психологічне і фізичне забезпечення та підвищення ефективності освітнього процесу у ліцеї;
- формування негативного ставлення до булінгу;
- захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя всіх його учасників;
- запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поведіння з дітьми, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

1.3. Це Положення є обов'язковим до виконання для всіх працівників, учнів, їхніх батьків або законних представників, а також інших осіб, які перебувають у трудових, договірних або волонтерських відносинах із ліцеєм.

2. Визначення термінів

У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у чинному законодавстві України, а саме:

- насильство над дитиною – будь-які умисні дії або бездіяльність, що завдають шкоди фізичному, психічному або емоційному стану дитини.

Жорстоке поведіння – поведінка, що принижує гідність дитини, зловживання владою, фізичні покарання тощо.

Булінг (цькування) – агресивна поведінка з метою приниження, домінування над іншою дитиною.

3. Принципи діяльності ліцею у сфері запобігання насильству

- 3.1. Дотримання прав дитини.
- 3.2. Недопустимість будь-якої форми насильства.
- 3.3. Нульова толерантність до жорстокого поводження.
- 3.4. Конфіденційність при розгляді звернень.
- 3.5. Превенція через освіту, інформування, профілактику.

4. Завдання ліцею щодо запобігання насильству

- 4.1. Впровадження превентивних заходів.
- 4.2. Формування відповідального ставлення працівників до захисту прав дитини.
- 4.3. Налагодження системи виявлення, інформування та реагування на випадки насильства.
- 4.4. Забезпечення навчання персоналу з питань захисту дітей.

5. Превентивні заходи

- 5.1. У ліцеї здійснюються такі заходи:
 - ознайомлення працівників з цим Положенням (не пізніше 5 робочих днів з початку роботи);
 - інформування учнів і батьків щодо форм насильства та способів захисту;
 - проведення анонімного анкетування учнів;
 - перевірка кандидатів на роботу щодо судимостей та можливих ризиків.
 - ведення Журналу інцидентів.

6. Виявлення та реагування

- 6.1. У ліцеї функціонують механізми подання повідомлень:
 - телефон довіри +380 (501710481);
 - електронна скринька (olenalitivnets345@gmail.com);
- 6.2. Повідомлення про випадки насильства (або підозру) розглядаються протягом 1 доби з моменту надходження.
- 6.3. У разі виявлення ознак насильства:
 - повідомляються батьки (крім випадків, коли вони є кривдниками).
 - надсилається письмове повідомлення до Служби у справах дітей, підрозділу Національної поліції.
 - вживаються заходи згідно з Порядком соціального захисту дітей (Постанова КМУ № 585).

7. Обов'язки працівників

- 7.1. Припинити насильство негайно (у разі виявлення).
- 7.2. Надати першу домедичну допомогу (за потреби).
- 7.3. Повідомити керівництво.
- 7.4. Сприяти залученню фахівців для допомоги дитині.

8. Профілактична робота та навчання

- 8.1. Щорічно проводяться:
 - інформаційні кампанії.
 - тематичні тижні.
 - інтерактивні тренінги, рольові ігри.
 - заняття з медіації, емоційного інтелекту, толерантності.
 - зустрічі з працівниками поліції, юристами, психологами.

8.2. Залучаються експерти, громадські організації.

9. Моніторинг і контроль

9.1. Регулярне оцінювання ризиків насильства.

9.2. Аналіз інцидентів для запобігання повторенню.

9.3. Анкетування дітей, батьків та персоналу.

9.4. Перегляд заходів за результатами аналізу.

10. Недопустима поведінка в ліцеї

10.1. Залякування, приниження, погрози.

10.2. Використання образливого тону чи коментарів.

10.3. Будь-які фізичні покарання або непотрібний фізичний контакт.

10.4. Фізичний контакт з дитиною допускається лише за потреби і виключно у присутності іншої повнолітньої особи.

11. Відповідальність

11.1. За порушення цього Положення працівники ліцею несуть відповідальність згідно з законодавством України.

11.2. Невиконання вимог Положення може бути підставою для дисциплінарних заходів, розірвання трудового договору, або притягнення до відповідальності.

12. Прикінцеві положення

12.1. Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження наказом керівника ліцею.

12.2. Положення оприлюднюється на офіційному сайті ліцею.

12.3. З усіма працівниками проводиться ознайомлення під підпис.

ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини

(найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми)

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

☐ дитина з інвалідністю;

☐ дитина-сирота;

☐ дитина, позбавлена батьківського піклування;

☐ інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(вказати максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

☐ тілесні ушкодження;

☐ страх, уникання контакту;

☐ розповіді про образи/тиск;

☐ інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

☐ поінформовано відповідальну особу закладу;

☐ поінформовано батьків/інших законних представників;

☐ поінформовано службу у справах дітей;

☐ поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної

поліції;

☐ інше: _____.

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

Додаток №3
до наказу №63
від «01» вересня 2025 р.

**Журнал реєстрації
фактів виявлення про насильство та жорстоке поводження з дітьми**

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я дитини	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат**	Підпис відповідальної особи
---------------------	--	--------------------------	---------------	-------------------	-------------	-----------------------------------

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.

АНКЕТА

анонімного опитування для дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування в закладі освіти? так,
завжди;
іноколи; ні.
2. Як до тебе ставилися дорослі? з
повагою;
байдуже;
іноді грубо або несправедливо.
3. Чи були випадки, коли хтось із працівників закладу освіти, інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?
так; ні.
4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою? так;
ні.
5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?
(відкрите поле для відповіді)

* Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.

Додаток № 5
до наказу №63
від «01» вересня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Лисичанського ліцею № 8
Галина НИКИФОРЕНКО

ПЛАН ЗАХОДІВ,

спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми в
Лисичанському ліцеї № 8 Северодонецького району Луганської області
на **2025-2026** н.р.

№	Назва заходів	Термін виконання	Відповідальний	Відмітка про виконання
1.	Ознайомити педагогічних працівників ліцею з: - постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 року №658 «Про затвердження типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми» - «Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Науковому ліцеї Житомирської політехніки» - постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 року №755 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження» - Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року №2229»	Початкове інформування вересень	Директор Никифоренко Г.Н. ЗДНР Науменко В.В.	
2.	Забезпечити неухильне виконання педагогічними працівниками ліцею Конвенції ООН «Про права дитини», Закону України «Про охорону дитинства», законодавства України в галузі освіти в частині збереження фізичного, духовного, психічного	Протягом року	Директор Никифоренко Г.Н.	

	здоров'я та поваги до людської гідності дитини.			
3.	В разі виявлення фактів насильства та жорстокого поводження з дітьми негайно повідомляти адміністрацію та сприяти наданню інформацію відповідним правоохоронним органам (уповноважений орган Національної поліції; служба у справах дітей)	У разі потреби	ЗДВР Науменко В.В., кл.керівники, соціально-психологічна служба	
4.	Розробляти та розповсюджувати (сайт ліцею) інформаційні матеріали з питань рівних прав та можливостей чоловіків та жінок, поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження з дітьми у всіх сферах діяльності; контактну інформацію про службу підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку насильства та жорстокого поводження (в тому числі домашнього насильства)	Протягом року	Кл.керівники, соціально-психологічна служба	
5.	Забезпечити інформування педагогічних працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (далі - інформування), що передбачає такі напрями (теми): - «Розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства»; - «Індикатори спричинення насильства та жорстокого поводження з дітьми»; - «Методи профілактики булінгу серед дітей»; - «Використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами»; - «Надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми»; - «Порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності»; - «Дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства»; - «Алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі		ЗДВР Науменко В.В., соціально-психологічна служба	

	виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною»			
6	Виявляти поведінку учнів, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження	Протягом року	Учасники освітнього процесу	
7	Здійснювати моніторинг психоемоційного стану та поведінкових проявів в учнів з метою виявлення та попередження здійснення деструктивних дій	жовтень	Учні 5-11 класів	
8	Проводити анонімне опитування учасників освітнього процесу з метою виявлення та допомоги постраждалим від насильства та жорстокого поводження	Електронна скринька довіри (за потреби)	Учасники освітнього процесу	
9	Проводити індивідуальну роботу в класах освітнього закладу з особами «групи ризику» з питань попередження насильства в сім'ї	За потреби	Кл.керівники	
10	Забезпечити раннє виявлення сімей, в яких може виникнути реальна загроза вчинення насильства в сім'ї	Постійно	Кл.керівники, соціально-психологічна служба	
11	Організовувати і проводити просвітницьку та роз'яснювальну роботу серед учнів: - Година психолога «Ментальне здоров'я - як підтримати». - Тренінг «Підвищення комунікативних навичок учнів» - Колаж «Країна без насильства» - ГП практичне заняття «Конфлікт, причини його виникнення та розв'язання» - ГП дискусія «Насильство: межі людяності та моралі» - ГП «Торгівля людьми» - ГП «5 ознак того, що ви любите і приймаєте себе» - ГП «Ні наркотикам, обери життя»	Жовтень Грудень Січень Лютий Квітень	Соціально-психологічна служба	

12	Профілактично-просвітницькі бесіди з учнями на тему: - «Чому виникають конфлікти» - «Газлайтинг як форма маніпуляції» - «Як захищати свої кордони, якщо їх порушують?»	Протягом року	Кл.керівники	
13	Інформація на сайт ліцею - «Роль дружби в підлітковому віці» - «Зміни життя – зупини насильство» - «Не мовчіть, зверніться» (телефони гарячих ліній)		Соціально-психологічна служба	
14	Просвітницька інформація для батьків - «Як виховати щасливу дитину» - «8 найпоширеніших проблем з ментальним здоров'ям підлітків, про які повинні знати батьки» - «Сексуальне виховання дітей» - «Жорстоке поводження з дітьми та його наслідки»	Протягом року	Соціально-психологічна служба.	
15	Консультація для батьків «Підлітки: інструкція зі спілкування для батьків»		Кл.керівники, соціально-психологічна служба	
16	Проводити лекційно-просвітницькі заходи в навчальному закладі з питань підготовки молоді до сімейного життя, планування сім'ї та попередження насильства в сім'ї	Протягом року	Громадські організації	